

проблемою для багатьох сфер, зокрема для бюджетної сфери. Недостатній рівень кваліфікації фахівців, що приймають рішення з питань бюджету у зв'язку з плінністю кадрів у бюджетній системі, може призвести до неефективного використання коштів місцевих бюджетів. Недостатній рівень кваліфікації може знизити рівень ретельного обґрунтування використання коштів з огляду на демографічну, соціальну та економічну ситуації [2, с.98].

Отже, удосконалення оперативного управління місцевими бюджетами в Україні повинно базуватись на вирішенні вищезазначених проблем казначейського обслуговування місцевих бюджетів, а також на

підвищенні ефективності використання коштів місцевих бюджетів. Основними напрямками підвищення ефективності використання коштів місцевих бюджетів України є: розробка стимулів та мотивація головних розпорядників коштів щодо ефективного використання коштів місцевих бюджетів; визначення науково обґрунтованих підходів до проведення послідовної оцінки ефективності використання коштів місцевих бюджетів; застосування інноваційних підходів щодо прийняття рішень з питань бюджету для вибору оптимального напряму використання коштів місцевих бюджетів в процесі їх виконання.

Список використаних джерел:

1. Клівіденко Л. М. Шляхи оптимізації фінансової політики України в контексті вдосконалення її складових / Л. М. Клівіденко // Економіка: проблеми теорії і практики: зб. наук. праць. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2009. – Т. VI. – Вип. 247. – С 1410-1415.
2. Клівіденко Л. М., Красільник Т. В. Інвестиційний клімат в Україні: проблеми сучасності та шляхи його поліпшення / Л. М. Клівіденко, Т. В. Красільник // Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інтеграційний вибір України: історія, сучасність, перспективи»: м. Вінниця 2012 р. – Тернопіль: Крок, 2012.-Т. I. – С 98-101.

УДК 346.543

ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Мацедонська Н. В. – к.е.н., доцент

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Трансформаційні процеси в Україні, спрямовані на побудову нової економіки, супроводжуються проблемними соціально-економічними явищами затяжного характеру. Інвестиційний клімат в Україні продовжує залишатись малопривабливим, в результаті чого відбувається переміщення капіталу із країни, послаблення банківської системи, зростання боргів та боргової залежності вітчизняної економіки від зовнішнього фінансування, розбалансованість торговельного балансу і державного бюджету, фінансова і економічна залежність від МВФ.

Зауважимо, що активізація саме інвестиційних процесів є основою ринкових принципів роботи та підвищення ефективності системної трансформації вітчизняної економіки. В Україні найдоцільніше залучати наступні типи інвестицій на модернізацію промисловості: інвестиції у фізичний капітал (обладнання, приміщення, розвиток промислової інфраструктури); інвестиції у технологічний капітал (наукові дослідження, інноваційні, конструкторські розробки); інвестиції у людський капітал (на навчання та управління), оскільки людський і соціальний капітал в економічно розвинених країнах забезпечують на

сьогоднішній день найвищі темпи економічного зростання. Як свідчить досвід багатьох країн, іноземні інвестиції сприяють більш раціональному використанню матеріальних і нематеріальних національних ресурсів. Так, функціонування іноземних компаній на національному ринку витісняє збиткові національні підприємства, що дозволяє перерозподіляти ресурси поміж рентабельними компаніями із сучасними технологіями виробництва; іноземні інвестиції приводять до підвищення конкуренції на вітчизняному ринку, що стимулює запровадження передової техніки, технологій, інновацій та підвищення ефективності їх діяльності.

Великого значення набувають інвестиції в основний капітал, оскільки вони виступають свідченням зростання матеріально-технічного забезпечення економіки країни (табл. 1).

Збільшення капітальних інвестицій у 2016 та 2017 рр. у порівнянні із попередніми роками пояснюється заходами державного рівня щодо активізації вітчизняного інвестиційного ринку. Так, Верховною Радою України 24.11.2015 р. прийнято закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку

державно-приватного партнерства та стимулювання інвестицій в Україні», основними положеннями якого створено більш ефективні механізми для співробітництва між державою і територіальними громадами (державними партнерами) та приватними партнерами в рамках державно-приватного партнерства. Також запроваджено міжнародний досвід підготовки проектів державно-приватного партнерства в частині визначення механізмів справедливого розподілу ризиків між державним та приватним партнерами, з цією метою прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 16.09.2015 №713

«Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р. №232». Постановою Кабінету Міністрів України від 04.02.2016 №130 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2000 р. №639» удосконалено порядок розрахунку концесійних платежів, що забезпечить об'єктивність їх розрахунку та визначення розміру інвестицій концесіонера в об'єкт концесії [2]. Однак, на протязі тривалого періоду часу зовнішні інвестиції продовжують залучатись у високорентабельні галузі та їх виробничі підприємства.

Таблиця 1

Обсяг капітальних інвестицій у вітчизняну економіку за 2010-2017 рр., млн. грн.

Роки	Освоєно	
	У фактичних цінах	% до попереднього року
2010	150666,5	99,4
2011	259932,3	172,5
2012	263727,7	101,5
2013	247891,6	94,0
2014	204061,7	82,3
2015	251154,3	123,1
2016	326163,7	129,9
2017	412812,9	126,6

* складено автором на підставі [1]

Також необхідно враховувати, що поряд із позитивними впливовими факторами іноземних інвестицій на зростання національної економіки можуть виникати і потенційні негативні наслідки, до яких, в першу чергу, слід віднести витіснення національних інвестицій і компаній, а також сприяння переміщенню капіталу із країни на підставі різних схем ціноутворення та внутрішнього перерозподілу фінансових ресурсів. Так, наприклад, з території України за період 2010-2016 рр. переведено у вигляді виплат дивідендів і відсотків нерезидентам в іноземній валюті майже 58 млрд. дол., хоча за сприятливої інвестиційної політики держави та організації належного контролю виплати нерезидентам могли б належати до значної суми інвестицій внутрішнього походження [3]. Оскільки вітчизняна економіка і бізнес продовжують залишатись слабкими, то протистояти такій практиці може тільки держава. Отже, для залучення іноземних інвестицій в Україні потрібно реалізувати комплекс заходів з формування інвестиційної політики.

Основоположні напрями інвестиційної політики повинні формуватися із врахуванням

розвитку окремих напрямів приватизації, зовнішньої торгівлі, фінансово-кредитного ринку. При формуванні інвестиційної політики на рівні держави необхідно враховувати ймовірні негативні наслідки іноземних інвестицій з метою їх недопущення, а також передбачати гарантії іноземним інвесторам з питань захисту їх власності, незважаючи на складну економічну і політичну ситуацію в країні. Важливе місце посідають також інституційні фактори. Навіть незначні порушення в інституціональній структурі призводять до суттєвих, а в багатьох випадках до непоправних ускладнень в економічному середовищі, що стримує зростання темпів розвитку економіки країни. Тому, саме в умовах трансформації соціально-економічних систем проблема інституціональних перетворень набуває особливого значення. Відповідно, на державному рівні повинна бути сформована політика створення видів інститутів, необхідних для успішного формування сучасних економічних відносин. Україна з питань формування інститутів розвитку суттєво відстає від інших: в Польщі, наприклад, функціонує понад 60 індустриальних парків, а в США – понад 400. Отже, інституційне середовище

української економіки не досягає належного рівня розвинених країн світу, а також не здатне протистояти викликам другої поспіль кризи системного характеру, започаткованої світовою кризою 2008-2009 рр., а причиною стали попередньо накопичені диспропорції між динамікою ВВП, зростанням інновацій і реальних доходів населення.

Важливою складовою інвестиційної політики має виступати розробка та обґрунтування напрямів наукових досліджень для вибору оптимального запровадження у всі сфери функціонування підприємств новітніх технологій, здатних забезпечити його конкурентоспроможність на зовнішніх ринках, із врахуванням типів інвестиційної діяльності підприємств. Протягом останніх десятиліть домінуюча практика менеджменту змінилася.

Акцент управління змістився від досягнення економічної ефективності підприємства до забезпечення якості, гнучкості, обґрунтованості рішень і створення організаційного знання. Тенденції розвитку управлінської діяльності визначають напрям поведінки підприємства в сфері наукових досліджень і розробок, спрямованої на формування потенціалу, достатнього для врахування зміни зовнішнього оточення й досягнення довгострокових цілей, а також ефективної реалізації стратегії інвестиційної діяльності підприємства. При цьому тенденція розвитку системи управління інвестиційною діяльністю повинна бути не тільки погоджена зі стратегією розвитку підприємства, але й в умовах депресії й кризи бути її першоосновою.

Список використаних джерел:

1. Соціально-економічний розвиток України. Державна служба статистики України. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Стан інвестиційної діяльності в Україні. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/>
3. Аналітична записка Міністерства економіки України. Інвестиційний клімат в Україні. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/control/publish/article/main>

УДК 336.71:338.1

АКТИВИ БАНКУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ КРАЇНИ

Мирончук В. М. – к.е.н., доцент

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Економічне зростання надзвичайно важливе як для держави, так і для її громадян. Дослідження механізмів забезпечення економічного зростання пояснюють загальні способи і форми їх реалізації.

Суттєву вагу серед основних джерел фінансування при економічному зростанні складають кредити банків. У різних країнах, які досягли успіху в забезпеченні економічного зростання, зазначені інвестиції займають від 11 % до 43 % від загального розміру ресурсів.

Незважаючи на існування тісного причинно-наслідкового зв'язку між інвестиціями та економічним зростанням, існують різні точки зору на те, який механізм впливу інвестицій на економіку. Перший підхід, який запропонували Р. Барро, Л. Самерс, Н. Манків, Д. Ромер, Д. Вейл, розглядає інвестиції, як основний чинник економічного зростання. Причинно-наслідковий зв'язок згідно з даним підходом простий – чим більше країна заощаджує, тим вищі темпи зростання її економіки [1, с. 407], [2, с. 445]. У даній ситуації комерційні банки виступають головними суб'єктами акумулювання заощаджень [3, с. 407]. З іншого

боку, Ф. Модільяні та С. Кероул стверджують, що причинно-наслідковий зв'язок є діаметрально протилежним – високий попит призводить до зростання виробництва, що спонукає підприємства інвестувати [4, с. 54]. Залежність між нагромадженням і доходами прямо пропорційна: чим вищі доходи, тим більші заощадження, які, в свою чергу, збільшують обсяги інвестицій [5, с. 33]. Тому можна зробити припущення, що високий попит можна забезпечити за рахунок збільшення споживання через кредитування.

Отже, і другий підхід надзвичайно тісно пов'язаний із діяльністю банків через їх активні операції. Незважаючи на два взаємовиключаючі підходи щодо причинно-наслідкового зв'язку між інвестиціями та економічним зростанням, дані теорії єдині в тому, що необхідно інвестувати кошти, які можна отримати від банків.

Однак для реалізації інвестиційних проектів потрібні довгострокові ресурси, які вітчизняні комерційні банки не залучають в силу об'єктивних та суб'єктивних причин. Чи є альтернатива розвитку української економіки за